

A LUAINA BUK KAI IOANES

A Tinata na Nilaun

1 ¹Ia nam i ga laun amana iat ra vunapaina, nina ba ave ga valongore, nina ba ave ga giragire ma ra kiau na mata i vevet, nina ba ave ga bobobe bulbulu ia, ma ave ga bili ia ma ra lima i vevet ure ra Tinata na nilaun ²(ma di ga vaarike ra nilaun, ma ave ga gire, ma ave ga varve tar ra nilaun tukum ta vavat, nina dir ga ki guvai ma Tama, ma di ga vaarike tar ia ta vevet); ³nina ba ave ga gire ma ave ga valongore, ave ve avat bula tana, upi dat a bartalaina ma avat, da avet, ave bartalaina ma Tama, ma Natuna Iesu Kristo; ⁴ma go ra lavur magit ave tumu ia, upi da pait ot pa kada gugu tana.

God ia ra kapa

⁵Ma go ra varvai ave ga valongore tana, ma ave ve tar ia ta vavat, ba God ia ra kapa muka ma pa ta ik a matmat na bobotoi i tur pirana. ⁶Ona da biti ba da tar bartalaina me, ma da vanavana ta ra bobotoi, da vaongo ko, ma pa da pait ra dovotina; ⁷ma ona da vanavana ta ra kapa, da ia i ki ta ra kapa, da tar bartalaina vargil, ma ra gapu i Iesu, Natuna, i dalu vue ra varpam parika kan dat. ⁸Ona da biti ba pa ta varpam i tur pire dat, da tuam pa mule Ke dat, ma ra dovotina pa i ki ta ra bala i dat. ⁹Ona da tata kapa ure kada varpam, ia iat i dovot ma i takodo upi na pun vue kada lavur varpam, ma upi na vagomgom dat ta ra lavur magit ba pa i takodo. ¹⁰Ona da biti ba, pa da ga pait ra varpam, da vatang vaongo pirana, ma kana tinata pa i ki ta ra bala i dat.

Kristo kada tena maramaravut

2 ¹A tara na natugu ikik, iau tumu go ra lavur magit tadav avat, upi koko avat a varpam. Ma ona ta tikai i varpam, kada tika na Tena Tur Varbat pire Tama, Iesu Kristo, ra tena takodo; ²ma ia ra varporong ure kada varpam, ma vakir ure kadat ika, ure bula ra rakarakan a

gunagunan parika. ³Ma da matoto ta go ra magit ba da nunure, ona da torom ta kana umana vartuluai. ⁴Nina i biti: Iau nunure, ma pa i torom ta kana lavur vartuluai, ia ra tena vaongo, ma pa ta dovotina i tur pirana; ⁵ma ona tikai i torom ta kana tinata, a dovotina a varmari kai God i tar ot tana. Ta go ra magit da nunure ba da ki tana: ⁶Nina i biti ba i ki tana, i topa ia ba na vanavana vada ia iat muka i ga vanavana.

A kalamana vartuluai

⁷A umana vakak, vakir a kalamana vartuluai iau tumu ia tadav avat, nina ka ra maulana vartuluai ba i ga tur pire vavat papa ra vunapaina; a maulana vartuluai ia ka ra tinata ava ga valongore. ⁸Tikai bula, a kalamana vartuluai iau tumu ia tadav avat, nina i dovot pirana, ma pire vavat bula, tago ra bobotoi i panie, ma ra kapa tuna i tar vana rikai. ⁹Ona tikai i biti ba i tar ki ta ra kapa ma i milikuane turana, nam i ki ka ta ra bobotoi tuk ta ra bung gori. ¹⁰Nina i mari turana i ki ta ra kapa, ma pa ta magit na tukatukai i tur pirana. ¹¹Ma nina i milikuane turana i ki ta ra bobotoi, ma i vanavana ta ra bobotoi, ma pa i nunure ba i vana uve, tago ra ura kiau na matana dir tar pula ta ra bobotoi.

¹²Iau tutumu tadav avat, a umana natugu ikik, tago di tar pun vue kavava varpiam ure ra iangina. ¹³Iau tutumu tadav avat, a umana patuana, tago ava nunure nina i laun papa ra vunapaina. Iau tutumu tadav avat, a umana barmana, tago ava tar uvua pa ra Tena Varpiam. Iau tar tutumu tadav avat a umana nat na bul, tago ava nunure Tama. ¹⁴Iau tar tutumu tadav avat a umana patuana, tago ava nunure nina i laun papa ra vunapaina. Iau tar tutumu tadav avat a umana barmana, tago ava tar dekdek, ma ra tinata kai God i ki ta ra bala i vavat, ma ava tar uvua pa ra Tena Varpiam. ¹⁵Koko avat a mari ra rakarakan a gunagunan ba ra lavur magit ra pia. Ba tikai i mari ra rakarakan a gunagunan, a varmari kai Tama pa i bang ta ra balana. ¹⁶Tago ra lavur magit ta ra rakarakan a gunagunan, a kaina mamainga kai ra paka i dat, ra kaina mamainga kai ra kiau na mata i dat, ma ra vavagia na tabarikik, vakir tai Tama, mamati ka ra pia. ¹⁷Ma ra rakarakan a gunagunan i panie vanavana, ma kana kaina mamainga bula; ma nina ba i pait ra nukruk i God na tur tukum.

A ebar kai Kristo

¹⁸A umana natugu ikik, go ra pakana bung ia ra mutuaina. Ma varogop ava ga valongore ba na vut ra ebar kai Kristo, go muka mangoro na ebar kai Kristo dia tar papangai. ma ava nunure tana ba go ra pakana bung ia ra mutuaina. ¹⁹Di tar vana papa kan dat, ma vakir diat a umana talai dat; gala diat a umana talai dat, gala diat a ki vatikai pire dat; ma go dia ga vana kan dat, upi na po rikai tana ba vakir diat par a umana talai dat. ²⁰Ma kavava

ta vartap kai ra Tena Gomgom, ma avat par ava matoto tana. ²¹Pa iau ga tutumu tadav avat, tago ava. tuptup ure ra dovotina, iau ga tutumu, tago ava nunure, ma tago ra vaongo pa i tavua ta ra dovotina. ²²Ia ra tena vaongo? Ia ka nam i varpuai tana ba Iesu ia ra Kristo. Nina iat i pue vue Tama ma Natuna ia nam ra ebar kai Kristo. ²³Diat par dia pue vue Natuna, Tama bula pa i ki pire diat; diat dia mulaot tai Natuna, Tama bula i ki pire diat. ²⁴Ma avat. boina ba ra magit par ava ga valongore papa ra vunapaina na ki pire vavat. Ba nam ra magit ava ga valongore papa ra vunapaina i ki pire vavat, avat bula, ava ki pire Natuna, ma pire Tama. ²⁵Ma go ra varvatading i ga vatading tar ia ta dat, ia ra nilaun ba pa na mutu. ²⁶Go ra lavur magit iau ga tumu ia tadav avat ure diat dia mainge upi diat a varara avat. ²⁷Ma ra vartap, nina ava ga vatur vake tana, i ki ta vavat, ma pa ava iba upi ta tikai ba na tovo avat; ma da kana vartap i tovo avat ure ra magit par, ma i dovot, ma vakir a vaongo, ma da i ga vateten avat, damana ava ki vatikai tana. ²⁸Ma go a umana natugu ikik, avat a ki vatikai tana, upi ona na vana rikai, dat a rurung, ma pa dat a vavirvir tana ta kana pinot. ²⁹Ba tumu ava nunure ba ia ra tena takodo, ava nunure diat par bula, dia pait ra mangamangana takodo, i ga vangala diat.

A umana natu i God

3 ¹Avat a gire ra ngala na varmari Tama i ga tul tar ia ta dat, ba da vatang dat a umana natu i God; ma a dovotina dat damana. Kari go ra rakakaran a gunagunan pa i nunure dat, tago pa i nunure God. ²A umana vakak, go dat a umana natu i God, ma pa di ga vaarike boko ba dat a dave. Da nunure, ba ona na ga vana rikai, dat a varogop me; tago dat a gire kana kini tuna. ³Ma diat par ba kadiat go ra kini nunur, dia vagomgom mule diat, da ia iat i gomgom. ⁴Diat par dia pait ra varpiam, dia pait ra nirara bula; ma ra varpiam ia ra varpuai ure ra vartuluai. ⁵Ma ava nunure, i ga vana rikai upi na tak vue ra varpiam; ma pa ta varpiam i ki tana. ⁶Diat par dia ki tana, pa dia varpiam; diat par dia varpiam, vakir dia ga gire, ma pa dia nunure. ⁷A umana natugu ikik, koko ta tikai na varara avat; nam i pait ra mangamangana takodo, i takodo varogop God i takodo. ⁸Nina ba i varpiam, natu i Satan nam; tago Satan i varpiam papa ra vunapaina. Natu i God i ga vana rikai upi na kamare vue ra papalum kai Satan. ⁹Diat par ba God i ga vangala diat, pa dia varpiam, tago ia iat i ki ta ra bala i diat, ma i dekdek upi diat a varpiam, tago God i ga vangala diat. ¹⁰Go ra magit di vaarike ra lavur natu i God tana, ma ra lavur natu i Satan. Diat par ba pa dia pait ra mangamangana takodo, vakir diat tai God, ma damana bula nina ba pa i mari turana.

A varmari vargil

¹¹Tago go ra varvai ava ga valongore papa ra vunapaina, upi dat a varmari vargil. ¹²Koko da varogop ma Kain, natu i Satan, ma i ga ubu

turana. Ma i ub ia ta ra ava? Tago i ga kaina kana mangamangana ma ra mangamangana kai turana i ga takodo.

¹³A tara na turagu, koko avat a kaian ba ra rakarakan a gunagunan i milmilikuane avat. ¹⁴Da tar nunure ba da ga vana kan ra minat tadav ra nilaun tago da mari ra lavur tura i dat. Nina ba pa i pait ra varmari i ki ta ra minat. ¹⁵Nina i milikuane turana ia ra tena vardodoko; ma ava nunure ba ra nilaun tukum pa i ki ta ra tena vardodoko. ¹⁶Go ra magit da nunure ra varmari tana, tago i ga vungue kana nilaun ure dat; damana i topa dat upi dat a vungue kada nilaun ure ra umana tura i dat. ¹⁷Nina i ga vung ra vuvur magit mamati ra pia, ma i gire turana i iba upi ta magit ma i banu bat ra balana tadav ia, a varmari kai God na ki dave tana? ¹⁸A umana natugu ikik, koko dat a varmari ma ra tinata ka ba ma ra karamea i dat; dat a varmari ma ra bo na papalum ma ra dovotina.

Dat a rurung pire God

¹⁹Go ra magit da nunure tana ba dat a umana natu i ra dovotina, ma da ve vango ra bala i dat ta ra matana, ²⁰ta ra lavur magit a bala i dat i takun vakaina dat me; tago God i lia ta dir ma ra bala i dat ma i nunure ra lavur magit par. ²¹A umana vakak, ba tumu ra bala i dat pa i takun dat, da a rurung pire God; ²²ma ra magit par da lul ia, dat a vatur vake tana, tago da torom ta kana lavur vartuluai, ma da pait ra lavur magit i kat ta ra matana. ²³Ma go kana vartuluai, upi dat a kapupi ra iang i Natuna Iesu Kristo, ma dat a varmari vargil vada ra vartuluai i ga tul tar ia ta dat. ²⁴Ba tikai i torom ta kana lavur vartuluai, i ki tana, ma ia bula i ki ta ra balana. Ma go ra magit da nunure tana ba i ki ta ra bala i dat, ta ra Tulungen i ga tul tar ia ta dat.

A tulungen i dovot ma nam i vavaongo

4 ¹A umana vakak, koko avat a kapupi ra lavur tulungen, boina ba avat a kukure bulu ra umana tulungen, ba dia ga vana rikai tai God ba pata; tago mangoro na propet vavaongo dia ga vana ta ra rakarakan a gunagunan. ²Go ra magit avat a nunure ra Tulungea i God tana: A lavur tulungen dia varvai kapa ba Iesu Kristo i tar pot ma ra paka i ra tutana diat nam tai God; ³ma ra lavur tulungen dia pue vue Iesu, nam diat vakir tai God; ma ia kaka go ra maukua i ra ebar kai Kristo, nina ava ga valongore ure ba na vut, ma go i tar ki ta ra rakarakan a gunagunan. ⁴A umana natugu ikik, avat tai God, ma ava tar uvua pa diat; tago nina i ki ta ra bala i vavat i ngala ta dir ma nina i ki ta ra rakarakan a gunagunan. ⁵Diat mara ra pia; ma dia tata varogop ma ra mangamangana ra pia, ma ra rakarakan a gunagunan i valongore diat. ⁶Dat tai God; nina i nunure God i valongore dat; nina ba vakir tai God pa i valongore dat. Go ra magit da nunure ra tulungea i ra dovotina tana ma ra tulungea i ra vaongo.

God ia ra varmari

⁷A umana vakak, boina ba dat a varmari vargil; tago God i vuna ta ra varmari; ma diat par dia varmari, God i ga vangala diat, ma dia nunure God. ⁸Nina ba pa i varmari vakir i nunure God, tago God ia ra varmari. ⁹Ta go ra magit ra varmari kai God i ga vana rikai tana pire dat, ba God i ga tul vue Natuna, a kavakake, ta ra rakarakan a gunagunan upi dat a laun tana. ¹⁰Ia ra varmari, tago God i ga mari dat, ma i ga tul vue Natuna, pi ia ra varporong ure kada lavur varpiam, ma vakir tago dat da ga mari God. ¹¹A umana vakak, ba tumu God i ga mari dat dari, i takodo upi dat a varmari vargil. ¹²Pa ta i ga gire God; ba tumu da varmari vargil, i ki ta ra bala i dat, ma kana varmari i tar ot kakit ta ra bala i dat; ¹³go ra magit da nunure tana ba da ki tana, ma ba i ki ta dat, tago i ga tul tar ra Tulungeana ta dat. ¹⁴Ma avet, ave tar bobo ma ave varvai tana, ba Tama i ga tul vue Natuna pi na Tena Valaun ure ra rakarakan a gunagunan. ¹⁵Diat par dia varvai kapa ba Iesu ia ra Natu i God, God i ki ta diat, ma dia ki tai God. ¹⁶Ma da nunure ma da ga kapupi ra varmari kai God tadav dat. God ia ra varmari; ma nina i ki ta ra varmari i ki tai God, ma God i ki tana. ¹⁷Go ra magit i tar ot kakit ra varmari pire dat tana, ba dat a rurung ta ra bung na varkurai; tago dat a varogop me ta go ra rakarakan a gunagunan. ¹⁸A varmari pa i varpopoto ma ra bunurut; a varmari nina i ot, i okole vue ra bunurut, tago ra bunurut i kapkap ra balbali; ma nina i burut pa i ot ra varmari pirana. ¹⁹Da varmari tago i ga mari value dat. ²⁰Ba tikai i biti: Iau mari God, ma i milikuane turana, a tena vaongo nam; tago nina ba pa i mari turana ba i tar gire, na mari davatane God ba pa i ti gire? ²¹Ma go ra vartuluai i ga tul tar ia ta dat, dari. Ba tikai i mari God na mari bula turana.

Kada niuvia pa ra rakarakan a gunagunan

5 ¹Diat par dia nurnur ba Iesu ia ra Kristo, God i ga vangala diat; ma diat par, dia mari nina i ga varvangala, dia mari bula nam ba God i ga vangala. ²Go ra magit da nunure tana ba da mari ra umana natu i God, tago da mari God, ma da torom ta kana lavur vartuluai. ³Ma go ko ra varmari kai God, ba dat a torom ta kana lavur vartuluai; ma kana lavur vartuluai pa dia mamat. ⁴Tago diat par ba God i ga vangala diat, dia uvua pa ra rakarakan a gunagunan; ma go ko ra niongor i tar uvua pa ra rakarakan a gunagunan: kada nurnur. ⁵Ia nam ba i uvua pa ra rakarakan a gunagunan? Nina iat i kapupi ia ba. Iesu ia ra Natu i God.

A varveai ure Iesu Kristo

⁶Ma go i tar vut ma ra tava ma ra gap, Iesu Kristo; vakir ma ra tava ka, ma ra tava ma ra gap bula. ⁷Ma ra Tulungen i varvai dovot, tago ra

Tulungen ia ra dovotina. ⁸Ma ra tabautul dital varvai dovot, ra Tulungen, ra tava, ma ra gap; ma go ra utul dital tikai ka. ⁹Ba tumu da kapupi ra varvai kai ra tarai, a varvai kai God i ngala ta dir, tago ra varvai kai God go, ba i ga varvai dovot ure Natuna. ¹⁰Nina i nurnur tai Natu i God, a varvai dovot i tur ta ra balana; nina ba pa i kapupi God, i takun ia ba a tena vaongo; tago pa i ga kapupi ra varvai dovot kai God ure Natuna. ¹¹Ma go ra varvai dovot, dari, ba God i ga tul tar ra nilaun tukum ta dat, ma nam ra nilaun i ki tai Natuna. ¹²Nina i vatur vake Natuna, i vatur vake ra nilaun bula; nina ba pa i vatur vake Natu i God, pa i vatur vake ra nilaun.

A nilaun tukum

¹³Go ra lavur magit iau ga tumu ia tadav avat, upi avat a nunure ba ava vatur vake ra nilaun tukum, tadav avat ava nurnur ta ra iang i Natu i God. ¹⁴Ma go ia ra magit da rururung tana tadav ia, tago ba da lul ta magit da ra nuknukina, i vatorome dat; ¹⁵ma ba da nunure ba i valongore dat ta ra magit par ba da lul ia, da matoto bula ba da tar vatur vake nam da ga lul ia tana. ¹⁶Ba tika na tutana i gire turana ba i pait ra varpam, nina ra minat pa i vana rikai tana, na araring God, ma na tul tar ra nilaun tana ure diat ba pa dia pait ra varpam nina a minat i vana rikai tana. Tika na mangana varpam akamana a minat i vana rikai tana; vakir nam iau biti ba da araring ure. ¹⁷A lavur mangamangana ba pa i takodo, ia ra varpam; ma tika na mangana varpam a minat pa i vana rikai tana.

¹⁸Da nunure diat par ba God i ga vangala diat, pa dia varpam, tago nina, ba God i tar vangala, i balaure mule, ma Satan pa i bili ia. ¹⁹Da nunure ba dat tai God, ma ra rakarakan a gunagunan i va ta ra varpam. ²⁰Da nunure bula ba Natu i God i tar pot, ma i ga tul tar ra minatoto ta dat, upi dat a nunure nina i dovot ma da ki tai nina i dovot, tai Natuna Iesu Kristo. Go ia ra God tuna, ma ra nilaun tukum. ²¹A umana natugu ikik, avat a balaure avat kan ra umana tabataba.